

ת"פ (כפר סבא) 27977-01-25 - מדינת ישראל נ' ראמי אלביטאר

ת"פ (כפר-סבא) 27977-01-25 - מדינת ישראל נ' ראמי אלביטארשלוס כפר-סבא

ת"פ (כפר-סבא) 27977-01-25

מדינת ישראל

נגד

ראמי אלביטאר

ע"י ב"כ עו"ד נוראן עבאסי

בית משפט השלוס בכפר-סבא

[13.07.2025]

כבוד השופט גיל גבאי

גזר דין

א. כתב האישום והעובדות הצריכות לעניין:

1. ביום 12.1.25 הוגש כנגד הנאשם כתב האישום נשוא ההליך דנן.
2. תחילה, הנאשם כפר (באופן חלקי), כפירה מפורטת, במיוחס לו.
3. ביום 5.5.25 הודיעו הצדדים כי הגיעו להסדר טיעון לפיו הנאשם יודה בעובדות כתב האישום מתוקן ויורשע במיוחס לו. זאת, כאשר אין הסכמה בין הצדדים לעניין העונש.
4. למען שלמות התמונה יצוין כי בין לבין הוחלף ייצוגו של הנאשם.
5. בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן, ביום 8.1.25, בשעה 08:50 או בסמוך לכך, הגיע הנאשם, יחד עם אחר שזהותו אינה ידועה למאשימה, למקום בו חנה המתלונן את רכבו כשהוא סגור ונעול.
6. באותן הנסיבות, ניגש האחר אל הדלת הימנית הקדמית של הרכב ופתח את הרכב באופן שאינו ידוע במדויק למאשימה.
7. באותן הנסיבות, נדלקו אורות איתות הרכב. אז, האחר פתח את הדלת, נכנס אל תוך הרכב והניע אותו בדרך שאינה ידועה במדויק למאשימה, תוך שהוא תולש את קודן הרכב.
8. בהמשך, יצא האחר מן הרכב וסגר את הדלת. או אז, הגיע הנאשם אל דלת נהג הרכב, נכנס אל מושב הנהג ונהג בו מהמקום.
9. בהמשך למתואר, נהג הנאשם ברכב במחלף ירקון לכיוון כביש 5. באותן הנסיבות, הבחין שוטר ברכב ובו הנאשם עומד בפקק תנועה ברמזור אדום.
10. באותן הנסיבות, ניגש השוטר אל דלת הנהג תוך שקורא לנאשם לפתוח את הדלת. אולם האחרון, אשר הבחין בשוטר, לא פתח את דלת הנהג ומשהתחלף האור ברמזור לאור ירוק, המשיך את נסיעתו.
11. מיד או בסמוך לכך, החל השוטר לנסוע בעקבותיו תוך שהוא קורא לנאשם לעצור באמצעות מערכת כריזה בקטנוע. אולם, האחרון המשיך נסיעתו תוך שנסע בין רכבים נוסעים ועלה למחלף ראש העין.

12. באותן הנסיבות, בעוד השוטר בעקבות הנאשם ברכב, בוצעה חסימה קשיחה על ידי שוטרים בקיבוץ גליות לכיוון כביש 5 מזרח (להלן: "החסימה").
13. בהגעת הנאשם אל החסימה, רצו שוטרים אל הרכב, ביקשו מהנאשם לפתוח את דלתות הרכב ולצאת מן הרכב, ומשזה לא נענה לקריאות השוטרים והתעסק בטלפון הנייד ברכב, נאלצו לנפץ השוטרים את חלונות הרכב הקדמיים, פתחו את דלת הנהג ומשכו את הנאשם החוצה בעוד שהוא אוחז בחוזקה בהגה ולא משתף פעולה עם השוטרים.
14. כל זאת, כאשר הנאשם לא החזיק באישור כניסה או שהייה בתחומי מדינת ישראל וכן לא החזיק ברישיון נהיגה בישראל.
15. לאור האמור, כתב האישום המתוקן מייחס לנאשם את העבירות הבאות:
- א. כניסה או ישיבה בישראל שלא כחוק, עבירה לפי סעיף 12(1) יחד עם סעיף 12(4) לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952 (להלן: "חוק הכניסה לישראל").
- ב. חבלה במזיד ברכב בצוותא, עבירה לפי סעיף 413 יחד עם סעיף 29(א) לחוק העונשין.
- ג. גניבת רכב בצוותא, עבירה לפי סעיף 413 יחד עם סעיף 29(א) לחוק העונשין.
- ד. נהיגה פוחזת של רכב, עבירה לפי סעיף 338(א)(1) לחוק העונשין.
- ה. הפרעת שוטר במילוי תפקידו, עבירה לפי סעיף 275 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").
- ו. נהיגה ללא רישיון נהיגה (מעולם לא הוציא), עבירה לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: "פקודת התעבורה").
- ז. נהיגה ברכב ללא ביטוח, עבירה לפי סעיף 2 לפקודת ביטוח רכב מנועי, תש"ל-1970.
16. על יסוד הודאתו כאמור, הורשע הנאשם בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום.
- ב. טיעוני הצדדים והראיות לעונש:
17. בטיעוניה לעונש, חוזרת המאשימה על עובדות כתב האישום המתוקן בהן הודה הנאשם. המאשימה מדגישה כי מדובר בזמן מלחמה וטוענת כי אין המדובר באדם שנכנס כדי "לתקן ארוחה על שולחנו" אלא במי שנכנס כדי לבצע עבירות.
18. לטענת המאשימה, פסיקות בתי המשפט, כפי שהצטברו לאורך השנים וביתר שאת בשנה וחצי האחרונות, מלמדות כי מדובר במכת מדינה קשה.
19. המאשימה סבורה כי מדובר בפגיעה כלכלית הנעשה על ידי תושבי השטחים אשר נכנסים לשטחי המדינה ופוגעים בכוונה תחילה ברכושם של אזרחי מדינת ישראל. לשיטתה, מדובר בפגיעה קשה ומתמשכת ולא מעטים המקרים המסתיימים בתוצאות קטלניות עקב התנהלות פוחזת של נהיגה בכלי רכב ללא רישיון מתאים. המאשימה מפנה בעניין זה לע"פ 1919/22 מקדשי נ' מדינת ישראל (2.8.22).
20. המאשימה מפנה לערכים החברתיים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם ובהם זכותה של המדינה לברור את הבאים בשעריה וחובתה לעשות כן, זכותו של אדם לשמירה על קניינו, פגיעה בתחושת הביטחון הכללית של הציבור, פגיעה בשלטון החוק, פגיעה בביטחון ממשלתי הדרך והסדרי השלטון (כאשר הנאשם מפריע לשוטרים בביצוע עבודתם ומייצר בבריחתו סכון ממשי לחיי השוטרים). לטענת המאשימה, פוטנציאל הנזק ומידת הפגיעה בערכים הם גבוהים ביותר.

21. לעניין מדיניות הענישה, המאשימה מפנה לת"פ (כפר סבא) 66128-06-24 מדינת ישראל נ' אבו חאשיה (20.4.25) (להלן: "עניין אבו חאשיה"). בהקשר זה מוסיפה המאשימה וטוענת כי מדובר ברכב שעלותו גבוהה ונדרשת מידת תחכום גבוהה כדי לתפעל את הרכב.
22. לאור האמור, המאשימה טוענת כי מתחם העונש ההולם מתחיל ב-23 חודשי מאסר ומסתיים ב-42 חודשי מאסר, לצד ענישה נלווית.
23. לעניין מיקומו של הנאשם בתוך המתחם, המאשימה טוענת כי יש לזקוף לזכותו את היעדר העבר הפלילי ואת העובדה כי נטל אחריות וחוסר בזהירות שיפוטית.
24. יחד עם זאת, המאשימה שבה ומפנה לעניין אבו חאשיה וכן לסעיף 40 לחוק העונשין וטוענת כי יש להביא בחשבון שיקול של הרתעת הרבים, אולם בהחמרה מידתית.
25. לפיכך, המאשימה עותרת למקמו חודש אחד מעל הרף התחתון של המתחם כך שבית המשפט ישית עונש מאסר בן 24 חודשים לצד מאסר על תנאי, פסילה בפועל על תנאי וקנס כספי משמעותי.
26. הנאשם, בטיעונו לעונש, הפנה תחילה להיותו בן 48, אב ל-9 ילדים, שניים מהם בעלי צרכים מיוחדים. לטענתו, כל חייו ניהל אורח חיים נורמטיבי ויציב, עמל לפרנסת משפחתו ולא הסתבך בפלילים. רק לאחרונה, בשל מצוקה כלכלית, בעקבות המלחמה ומתוך תסכול וחוסר אונים לפרנס את משפחתו, מצא עצמו מבצע את העבירות נשוא כתב האישום.
27. הנאשם מציין כי הוא מבין שעשה טעות ומדגיש כי היכה על חטא והצטער מיד עם מעצרו. כמו כן, הוא מציין כי שיתף פעולה באופן מלא עם רשויות אכיפת החוק, לקח אחריות ומסר גרסה מפורטת, ובהמשך גם הודה בכתב אישום מתוקן.
28. הנאשם מפנה לעובדות כתב האישום המתוקן וטוען כי חלקו בגניבת הרכב הינו מצומצם ונעדר כל תחכום. לשיטתו, לא בכדי לא יוחסה לו עבירה של קשירת קשר והעבירה של פריצה לרכב אף נמחקה מכתב האישום המתוקן. כמו כן, הנאשם מפנה לכך שהאחר שעמד מאחורי תכנון האירוע, הפריצה לרכב תוך הפגנת תחכום רב, לא נתפס ויצא בלא כלום.
29. לעניין הנהיגה הפוזת, הנאשם טוען כי הפסיקה הכירה במנעד ענישה רחב כאשר כובד המשקל נגזר מהנסיבות הקונקרטיות.
30. הנאשם מפנה למדיניות הענישה כעולה מת"פ (כפ"ס) 1884-01-24 מדינת ישראל נ' בני שמסה (25.11.24) (להלן: "עניין בני שמסה"), ת"פ (ראשל"צ) 65408-05-24 מדינת ישראל נ' שדיד (18.12.24) (להלן: "עניין שדיד"), ת"פ (פ"ת) 12357-06-24 מדינת ישראל נ' שאפעי (29.9.24) (להלן: "עניין שאפעי"), ת"פ (נתניה) 53441-02-24 מדינת ישראל נ' סרוגי (17.6.24) (להלן: "עניין סרוגי"), ת"פ (ראשל"צ) 37831-12-24 מדינת ישראל נ' מלאח (4.6.25) (להלן: "עניין מלאח") ות"פ (פ"ת) 29665-12-23 מדינת ישראל נ' אלנתשה (14.4.24) (להלן: "עניין אלנתשה").
31. לטענת הנאשם, המאשימה לא הציגה פסיקה התומכת במתחם העונש לו טענה. בהקשר זה, הנאשם מוסיף וטוען כי המאשימה, כמו גם בית המשפט, כפופה לעקרון אחדות הענישה ולא ברור מה פשר השינוי הדרמטי בגינו טוענת המאשימה למתחם גבוה.
32. הנאשם סבור כי התיק דנן הוא ברף נמוך מאוד. זאת, בהתחשב בכך שלא נגרמה תאונה ואף אחד לא נפגע באופן קונקרטי.
33. לטענת הנאשם, מתחם העונש ההולם הוא 14-32 חודשי מאסר ויש למקמו בתחתית המתחם. זאת, נוכח הודאתו, היעדר עבר פלילי, שיתוף פעולה וחוסן בזמן שיפוטי.
34. באשר לרכיבים כלכליים, הנאשם מבקש את התחשבות בית המשפט וטוען כי הנזקים שנגרמו לרכב לא נגרמו על ידו.

35. הנאשם בדברו האחרון לעונש אמר כי עשה טעות כלפי המדינה, כלפי הילדים שלו וכלפי המשפחה שלו. הנאשם שב וטען כי ביצע את העבירה בלית ברירה בעקבות המצב הכלכלי המשפחתי אשר התדרדר. כך גם, ציין כי החתונה של שתיים מבנותיו קרובה מאוד וכי שניים מתשעת ילדיו הם ילדים עם צרכים מיוחדים.
ג. דיון:
36. עבירה של גניבת רכב היא בין עבירות הרכוש החמורות בחוק העונשין.
37. בפרק י"א בחוק העונשין, פרק העוסק בפגיעות ברכוש, מצא המחוקק לייחד את סימן ה'1 לעבירות בקשר לרכב.
38. העונש בגין חלק ניכר מהעבירות בסימן זה הוא עד 7 שנות מאסר - גניבת רכב (לפי סעיף 413ב), פירוק חלק מרכב גנוב (לפי סעיף 413דג), פריצה לרכב בכוונה לבצע גניבה או פשע (לפי סעיף 413ו), שינוי זהות של רכב או של חלק של רכב (לפי סעיף 413ט), קבלת רכב או חלק גנובים (לפי סעיף 413י).
39. בכך גילה המחוקק דעתו ביחס לחומרה הגלומה בעבירות בקשר לרכב, לרבות ובמיוחד גניבתו.
40. בהתייחס לעבירת גניבה, כל גניבה, יפים הדברים שנקבעו בדנ"פ 2334/09 פרי נ' מדינת ישראל, פ"ד סד(3) 502 (2011):
- "האיסור על גניבה הוא מן האיסורים הבסיסיים שהדין הפלילי מטיל על האדם עוד מימים ימימה. איסור זה מקורו בהגנה על זכות הקניין, המוחזקת כזכות חוקתית של הפרט. ההגנה על רכוש הפרט חיונית לקיומו של סדר חברתי תקין, והיא הניצבת בליבה של עבירת הגניבה. אכן, "הערך המוגן על ידי עבירת הגניבה הוא שמירת רכוש הזולת".
41. האמור נכון ביחס לעבירת גניבה שעונשה עד 3 שנות מאסר, וביתר שאת בעבירות כנגד רכב, לרבות גניבתו, שעונשן עד 7 שנות מאסר.
42. יפים בהקשר זה גם הדברים שנאמרו בבש"פ 45/10 מסארוה נ' מדינת ישראל (8.1.10), אמנם ביחס למעצר אך נכונים גם בנוגע לסוגיית הענישה:
- "פתאום קם אדם בבוקר ומוצא שמכוניתו חלפה עם הרוח, או במקרה הטוב, נפרצה ותכולתה נשדדה. חוזר אדם לביתו בסוף עמל יומו ומוצא כי מאן דהוא חדר לפרטיותו ונטל את רכושו ואת חפציו שאותם צבר בזיעת אפו ומיטב כספו. מי ימוד את עוגמת הנפש, הרוגז וחוסרון הכיס שנגרמו למי שנפגע מאותן עבירות רכוש, שדומה כי ליבנו גם בהן, והסטטיסטיקה של העבירות הלא מפוענחות בתחום זה מדברת בעד עצמה. אין לראות בעבירות רכוש, כמו התפרצות לדירה או גניבת רכב, גזירת גורל שאין לה מענה בחוק ובפסיקה".
43. בית המשפט העליון שב ועמד, פעם אחר פעם, על חומרת עבירת גניבת כלי רכב, שהפכה למכת מדינה, המצריכה נקיטת יד קשה לשם הרתעת הרבים, תוך השתת עונשי מאסר משמעותיים. כך נקבע בע"פ 2725/03 עבדיה נ' מדינת ישראל (23.10.03):

- "התופעה של גניבות רכב כעיסוק עברייני פשתה כנגע בשנים האחרונות והפכה ל"תעשייה" של ממש (ראו: בש"פ 6253/94 אלון נ' מדינת ישראל; בש"פ 537/95 גנימאת נ' מדינת ישראל. המחוקק נתן דעתו לכך, והוסיף בשנת 1990 סימן מיוחד- הוא סימן ה' בפרק י"א לחוק העונשין - שכותרתו "עבירות בקשר לרכב". נוכח מימדי התופעה חזר בית משפט זה והדגיש את הצורך לגבש מדיניות ענישה מחמירה שתרתיע עבריינים (ראו למשל: ע"פ 69/93 פאכורי נ' מדינת ישראל; ע"פ 4701/93 אבו שיכה נ' מדינת ישראל; ע"פ 5724/95 אבו-דחל ואח' נ' מדינת ישראל".
44. ההתייחסות לעבירת גניבת רכב כמכת מדינה שזורה כחוט השני בפסיקת בית המשפט העליון מזה עשרות שנים. כך נקבע בע"פ 11194/05 עטיה אבו סבית נ' מדינת ישראל (15.5.06):
- "למרבה הצער, תופעת גניבות הרכב טרם נעקרה משורש, ומכת המדינה שאליה נדרש בית משפט זה לפני בדיוק עשור (פסק הדין בע"פ 5724/95 ניתן ב-12.5.96), כמעט שהפכה לעשר מכות; היא ממשיכה לנגוס ברכושם של רבים, ופגיעתה רעה כלכלית ואנושית. המעט שבידי בית משפט זה לעשות הוא לחזק את ידיהם של בתי המשפט הדיוניים בראייה מחמירה של העבירות הכרוכות בכך".
45. כך גם ב"פ 7890/10 מליטאת נ' מדינת ישראל (1.11.10) וביטוי נוסף ברע"פ 1123/18 דבארי נ' מדינת ישראל (14.3.18) (להלן: "עניין דבארי"):
- "לטעמי, צדקו הערכאות הקודמות כשאר סיווגו את העבירות שביצע המבקש כעבירות בעלות חומרה יתרה, הן בשל הסכנה הגלומה בהם לשלום הציבור והן בשל העובדה כי גניבת כלי רכב הפכה להיות "מכת מדינה".
46. בהינתן האמור, הערכים המוגנים בעבירת גניבת רכב הם הגנה על הקניין, הפרטיות ותחושת הביטחון של המשתמשים ברכב ושל הציבור בכללותו (ע"פ 7163/13 כסוואני נ' מדינת ישראל (3.8.14)).
47. כאשר לעבירת גניבת הרכב, החמורה כשלעצמה כאמור לעיל, מצטרפות עבירות נוספות, הרי שיש בכך להחמיר עוד יותר את נסיבות ביצוע העבירה ולחייב ענישה חמורה יותר.
48. כך כאשר עבירת גניבת הרכב מבוצעת בנסיבות של שהייה בלתי חוקית בארץ ו/או ביצוע על ידי מספר עבריינים ו/או תוך שימוש בכלים או בידע כדי להתגבר על מכשולים והגנות מפני גניבת הרכב ו/או נהיגה ברכב על ידי מי שאינו מחזיק רישיון נהיגה ו/או נהיגה פוחדת ו/או הפרעה לשוט. אין מדובר ברשימה סגורה אלא דוגמאות בלבד לנסיבות מחמירות.
- נסיבות ביצוע העבירה על ידי הנאשם
49. נסיבות גניבת הרכב על ידי הנאשם חמורות.
50. הנאשם, המתגורר בעיר אל בירה שליד רמאללה, נכנס לארץ ללא אישור כניסה או שהייה והגיע עד לעיר הוד השרון בתוככי ישראל, מרחק עשרות קילומטרים ממקום מגוריו, לשם ביצוע העבירות.
51. איני מקבל טענת הנאשם כי חלקו מצומצם ונעדר כל תחכום.
52. הנאשם ביצע את גניבת הרכב בצוותא חדא עם אחר. הנאשם חבר לאחר, אשר הניע את הרכב באופן שאינו ידוע במדויק, ואז נכנס אליו הנאשם אשר נהג בו מהמקום.
53. ייאמר בהקשר זה כי גניבת רכב מודרני אינה עניין של מה בכך. רכבים מודרניים מצוידים במערכות אלקטרוניות מורכבות הנחוצות לתפעולם השוטף ולמניעת גניבתם. התגברות על מערכות אלה דורשת ידע, מיומנות גבוהה וכלים מתוחכמים מתאימים.
54. אין צורך בחוות דעת מומחה כדי לדעת שאדם מן השורה העומד מול רכב נעול, ללא מפתח וללא קוד ברכב בו מותקן קודן, לא יוכל להיכנס אליו, להניע ולנסוע מהמקום ללא ידע מיומנות וכלים מיוחדים המתאימים לכך. האמור הוא בגדר ידיעה שיפוטית וראה בעניין זה רע"א 5577/08 בנק הפועלים נ' פסגות גליל (28.10.08).

55. כל אחד מהמעורבים בגניבה הוא חוליה בלעדיה לא הייתה מתבצעת הגניבה. כך, לגניבה המתוכננת של הרכב מצטרפת העובדה כי הנאשם הוא שנהג ברכב הגנוב לאחר שנפרץ והונע ובלעדי מעשיו אלה של הנאשם הרכב לא היה נגנב.
56. בית המשפט העליון הדגיש כי יש להילחם בכל אדם אשר נוטל חלק בעבירת גניבת רכב "את המלחמה - יש לנהל כנגד כל אחת מהחוליות, היוצרות יחד אותו מנגנון משומן" (ראה ע"פ 6294/05 חובב נ' מדינת ישראל (13.7.06)).
57. למעלה מן הצורך אציין כי טענת הנאשם לפיה האחר הוא שעומד מאחורי תכנון האירוע תוך הפגנת תחכום רב, אשר לצערו של הנאשם לא נתפס ויצא בלא כלום (עמ' 15 ש' 24), לא נתמכה בראיות כלשהן מלבד טענת הסנגורית המלומדת, אשר טענה גם כי הנאשם שיתף פעולה באופן מלא עם רשויות אכיפת החוק ומסר גרסה מפורטת (עמ' 15 ש' 19).
58. במהלך הדיון הוצע לסנגורית להציג ראיות לשיתוף הפעולה כאמור, אך היא בחרה שלא לעשות כן ונמנעה מהגשת מסמכים מתיק החקירה או להביא ראיות אחרות (עמ' 16 ש' 5).
59. בנסיבות אלה לא אוכל לתת משקל לטענה בדבר חלקו הפחות של הנאשם.
60. לאחר גניבת הרכב, הנאשם נהג בו מרחק רב, למרות שמעולם לא הוציא רישיון נהיגה, ובכך סיכן את עצמו ואת משתמשי הדרך האחרים.
61. העבירה של נהיגה ללא רישיון חמורה כשלעצמה ויש בה סיכון רב כאשר היא מבוצעת על ידי מי שנוהג ברכב גנוב, כאשר הוא לחוץ ומפוחד מפני האפשרות שייתפס.
62. הנאשם לא הסתפק במעשים חמורים אלה, ובהמשך ביצע עבירה של נהיגה פוזתת כאשר התבקש על ידי שוטר לעצור אך המשיך בנסיעה תוך מעבר בין רכבים ונעצר רק כאשר הגיע לחסימה קשיחה.
63. בשלב זה הפריע לעבודת השוטרים כאשר לא פתח את דלתות הרכב והתעסק עם מכשיר הטלפון שלו עד שהשוטרים נאלצו לנפץ את חלונות הרכב ולמשוך את הנאשם מתוכו בעודו אוחז בחוזקה בהגה הרכב ונמנע מלשתף עמם פעולה.
64. סבורני כי בנסיבות אלה מידת הפגיעה בערכים המוגנים היא בינונית-גבוהה. ענישה נהגת
65. לשם קביעת מתחם הענישה הפנו הצדדים לענישה נהגת התומכת בעמדתם:
66. המאשימה הפנתה לעניין אבו חאשיה בוהנאשם הורשע, על פי הודאתו, בקשירת קשר לפשע, כניסה לישראל שלא כחוק, גניבת רכב וסיוע לגניבת רכב בשני אירועים שונים בהפרש ימים בודדים, נהיגה ללא רישיון וללא ביטוח. הצדדים עתרו במשותף לעונש מאסר בפועל בן 21 חודשים, בצד מאסר מותנה ופסילת רישיון. הוסכם כי הצדדים יטענו באופן פתוח לעניין הרכיבים הכלכליים - קנס ופיצוי. בתיק זה קבעתי כי מתחם העונש ההולם בנסיבות העניין בגין אירוע יחיד של גניבה הוא 18 עד 30 חודשי מאסר וכי במקרים המתאימים יש מקום למקם את הנאשם במיקום גבוה בתוך המתחם גם אם הוא נעדר הרשעות קודמות, וזאת מן הטעם של הרתעת הרבים. התייחסתי לכך שהמשטרה לא ידעה על מעורבותו של הנאשם באירוע נשוא האישום השני ולכך שאלמלא הודיית הנאשם בחקירתו במשטרה במעורבותו זו, לא היה מוגש נגדו כתב אישום. כך גם התייחסתי לנסיבותיו האישיות של הנאשם אשר היטו את הכף לטובת כיבוד הסדר טיעון המקל מאוד עם הנאשם.
67. הנאשם הפנה לגזרי הדין בהליכים הבאים:

עניין בני שמסה בו הנאשם הורשע, על פי הודאתו, בעבירות הבאות: שהייה בישראל שלא כחוק, חבלה במזיד ברכב, פריצה לרכב בכוונה לגנוב בצוותא, נהיגה פוחזת של רכב, גניבת רכב בצוותא ונהיגה ברכב ללא ביטוח וללא רישיון נהיגה (מעולם לא הוציא). בית המשפט קיבל את הסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים וגזר על הנאשם את העונשים הבאים: 18 חודשי מאסר בפועל בצד ענישה נלווית.

עניין שדיד בו הנאשם הורשע, על פי הודאתו, בעבירות הבאות: כניסה או ישיבה בישראל שלא כחוק, גניבת רכב בצוותא, נהיגה פוחזת של רכב, נהיגה ללא רישיון נהיגה (מעולם לא הוציא), נהיגה ברכב ללא ביטוח וכן הפרעה לשוטרי במילוי תפקידו. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 17 לבין 34 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית. בית המשפט התייחס לגילו הצעיר של הנאשם (24 שנים), היעדר עבר פלילי, הודאתו במיוחס לו, שהייתו במעצר כשבעה חודשים ומחלת עור שממנה הוא סובל. הושתו על הנאשם העונשים הבאים: 17 חודשי מאסר בפועל בצד ענישה נלווית.

עניין שאפעי בו הנאשם הורשע, על פי הודאתו, בעבירות הבאות: גניבת רכב, נהיגה פוחזת של רכב, נהיגה ללא רישיון נהיגה וכניסה לישראל שלא כחוק. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 14 בין 32 חודשי מאסר, התייחס לכך שמדובר בנאשם צעיר, נעדר עבר פלילי, ולכך שהנאשם הביע חרטה, לקח אחריות וחסך בזמן שיפוטי. הושתו על הנאשם העונשים הבאים: 14 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים.

עניין סרוגי בו הנאשם הורשע, על פי הודאתו, בעבירות הבאות: נהיגה פוחזת של רכב, פריצה לרכב בכוונה לגנוב, גניבת רכב בצוותא, כניסה או ישיבה בישראל שלא כחוק, נהיגה ללא רישיון נהיגה (מעולם לא הוציא) ונהיגה ברכב ללא ביטוח. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 18 לבין 36 חודשי מאסר. עוד קבע בית המשפט כי יש להטיל קנס כבד שיהווה תמריץ נגד התועלת הכלכלית שהופקה מביצוע העבירה לצד פיצוי לנפגעת העבירה, וכן להורות על פסילת רישיון הנהיגה, לכל הפחות על תנאי. בית המשפט התייחס לכך שהנאשם נעדר הרשעות קודמות, הודה מיד עם מעצרו וחקירתו באזהרה ושיתף פעולה עם רשויות החוק. הושתו על הנאשם העונשים הבאים: 18 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים.

עניין מלאח בו הורשע הנאשם על יסוד הודאתו בעבירות כניסה לישראל שלא כחוק, גניבת רכב בצוותא חדא, נהיגה פוחזת, נהיגה ללא רישיון וללא ביטוח והפרעה לשוטרי במילוי תפקידו. בית המשפט קיבל את הסדר הטיעון במסגרתו הושתו על הנאשם 17 חודשי מאסר בצד ענישה נלווית.

עניין אלנתשה בו הורשע הנאשם על יסוד הודאתו בעבירות כניסה לישראל שלא כחוק, גניבת רכב, נהיגה פוחזת, נהיגה ללא רישיון וללא ביטוח. בית המשפט קבע מתחם 14-32 חודשי מאסר והשית על הנאשם נעדר עבר פלילי 14 חודשי מאסר בצד ענישה נלווית. 68. על אלה אוסיף פסיקה כדלקמן:

בעניין דבארי, הנאשם הודה והורשע על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בעבירת גניבה, ניסיון לגניבת רכב, איומים ונהיגה ללא רישיון. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, נטל המבקש את מפתחות רכבו של המתלונן, הניע את הרכב והחל לנסוע בו ללא הסכמת המתלונן. הנסיעה בוצעה מבלי שלמבקש היה רישיון נהיגה, ולא עלה בידו להשלים את גניבת הרכב היום שהמתלונן דלק אחריו ברכב אחר והשיגו ובכך מנע את גניבתו. המתלונן רדף אחרי המבקש ואחז בו, והנאשם איים כי יפגע בו. בית משפט השלום קבע מתחם עונש הולם הנע בין 12 לבין 24 חודשי מאסר, לצד ענישה נלווית. ערעור לבית המשפט המחוזי ובקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון נדחו.

ברע"פ 9269/17 אבו עישא נגד מדינת ישראל (15.1.18) נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע על פי הודאתו בגניבת רכב, נהיגה בפסילה, לאחר שניצל את העובדה כי הרכב הושאר מונע ובעליו עזב אותו, נכנס אל הרכב, נהג בו בדרך נמהרת ורשלנית, נמלט משוטרי, לא ציית להוראת שוטרי לעצור ולאחר שהתקבל בעניינו תסקיר חיובי נדון ל-15 חודשי מאסר בפועל.

ברע"פ 1108/15 מחמוד שעאבנה נ' מדינת ישראל (24.2.15), נדחתה בקשת רשות ערעור על עונש של 14 חודשי מאסר שנגזר על המבקש בגין גניבת רכב באישום אחד והחזקת כלי פריצה באישום שני, זאת תוך שנלקח בחשבון חלקו הנמוך יחסית של המבקש באירוע הגניבה.

ברע"פ 780/15 חאג' יחיא נ' מדינת ישראל (4.2.15) נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם אשר הורשע, בהתאם להודאתו, בעבירות של סיוע לגניבת רכב ונהיגת ברכב ללא ביטוח תקף בכך שביחד עם אחר, תושב הרשות הפלסטינית, היו חלק משרשרת גניבת כלי רכב ופריצה לבתי מגורים בשטח מדינת ישראל במטרה להעביר כלי רכב גנובים לשטחים. במקרה הנדון, מכונת נגנבה והועברה לידי האחר על מנת להעבירה לשטחים. בזמן שהאחר נסע ברכב הגנוב, המבקש נסע לפניו ותפקידו היה להתריע בפני האחר מפני הצבת מחסומי משטרה. האחר נעצר לאחר שפרץ את המחסום וניסה להימלט. המבקש נעצר אף הוא והסתבר כי הוא נהג את הרכב ללא ביטוח תקף. בית המשפט השלום עמד על החומרה היתרה בתופעת גניבת הרכבים והעברתם לשטחים וגזר על הנאשם, תוך ששקל העובדה שעל האחר הוטל עונש של 11 חודשי מאסר בפועל במסגרת הסדר טיעון סגור, עונש של 9 חודשי מאסר בפועל בצירוף ענישה נלווית.

ברע"פ 10899/08 אבו עישה ואח' נ' מדינת ישראל (29.12.08), בית משפט השלום גזר עונשם של המבקשים - המבקש 2 ל-12 חודשי מאסר בפועל (גניבת רכב וכניסה לישראל של כדון) והמבקש 1 ל-16 חודשי מאסר בפועל (הורשע בנוסף בעבירות זיוף מסמך, שימוש במסמך מזויף וכניסה נוספת לישראל שלא כחוק). בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה והעמיד את עונשו של המבקש 2 על 24 חודשי מאסר ושל המבקש 1 על 32 חודשי מאסר. בקשת רשות הערעור נדחתה, תוך שבית המשפט העליון עמד על הצורך בענישה מרתיעה בעבירות גניבת רכב. בעפ"ג (מרכז) 48124-03-24 חמדאן נ' מדינת ישראל (3.6.24) נדחה ערעורו של המערער כנגד הכרעת הדין וגזר הדין בו הורשע בפריצה לרכב בצוותא חדא עם אחר לאחר שהצטיידו באמצעים לגניבת הרכב, האחר הניע את הרכב בדרך שלא הייתה ידועה, המערער נהג ברכב, עבר על פני חסימה משטרתית, עבר קו הפרדה רצוף, יצא מהרכב ונמלט רגלית עד שנעצר. נקבע מתחם של 16-32 חודשי מאסר. המערער נדון 24 חודשי מאסר לאור עבר פלילי והופעל מע"ת 3 חודשים (במצטבר) כך שנדון ל-27 חודשי מאסר. בית המשפט המחוזי דחה את הערעור על הכרעת הדין וגזר הדין תוך שקבע כי מתחם העונש הוא מקל בנסיבות וכי העונש שהושת מתון ביותר ואינו מצדיק התערבות. בעפ"ג (חיפה) 15436-05-22 סוקיה נ' מדינת ישראל (16.7.22) נדחה ערעורו של המערער, שב"ח שגנב רכב לבדו, תוך שימוש באמצעים הנדרשים לשם כך - פירוק מתג ההתנעה ושימוש במחשב רכב. המערער נהג ללא רישיון וללא ביטוח, לא נענה לקריאות שוטרים והמשיך בנסיעה מהירה, עלה על מחסום דוקרנים ופרץ גדר שהוצבה מאחוריו, לאחר מכן נטש את הרכב ונתפס לאחר מרדף רגלי. על המערער, צעיר נעדר עבר פלילי, שהודה בעובדות כתב האישום נגזרו 20 חודשי מאסר בפועל.

- בעפ"ג (מרכז) 55193-08-18 גודה נ' מדינת ישראל (8.1.19) המערער, תושב האזור, יליד 1995 ובעל עבירות פליליות קודמות זהות, גנב אופנוע השייך למתלונן לאחר שהוחנה על ידי בעליו המתלונן בפתח תקוה. בשעה 04:25 או בסמוך לכך במהלך מחסום משטרה שיגרת, הבחין שוטר בקטנוע עליו רוכב המערער שאינו מאט. בהמשך לאמור הדרדר המערער לתעלה בצדי הדרך ונפל מהאופנוע. המערער החזיק בנסיבות האמורות כפפות, מברג ופלייר המשמשים ככלי פריצה. בגזר דינו קבע בית המשפט קמא את מתחם הענישה כנע בין 18 לבין 30 חודשי מאסר, זאת תוך סקירת הפסיקה הנוהגת, פרט את הערכים המוגנים שנפגעו, תוך שציין כי עבירות הרכב שבוצעו על ידי המערער הפכו למכת מדינה שבתי המשפט מצווים להחמיר בענישה בגינם לשם מיגורם, תוך התחשבות בכך שמדובר בקטנוע ששווי 5,000 ₪ בלבד. הערעור נדחה תוך שנקבע כי העונש שהושת אינו מצדיק התערבות.
- בעפ"ג (מרכז) 26049-12-12 אלטורי נ' מדינת ישראל חזר בו המערער מערעורו לאור המלצת בית המשפט לאחר שנדון לעונש 12 חודשי מאסר בפועל. מדובר באזור ישראל אשר גנב רכב לבדו בכך שפרץ את דלתו, עקר את הסויץ ונסע מהמקום. הורשע בהיזק לרכב במזיד, גניבת רכב והפרעה לשוטר לאחר שטען כי רישיון הנהיגה שלו אינו ברשותו אך בחיפוש על גופו נמצא הרישיון. נדון 12 חודשי מאסר על אף תסקיר שהמליץ להימנע מהרשעה. שהייה בלתי חוקית
69. ביחס לעבירת שהייה בלתי חוקית נקבע, בפסיקת בית המשפט העליון הנכבד ברע"פ 3677/13 אלהרוש נ' מדינת ישראל (פסקה 65) (9.12.14) (להלן: "הלכת אלהרוש"), כי כאשר נעברת עבירת שב"ח לצרכי פרנסה, בהיעדר עבירות נלוות, מתחם העונש ינוע בין מאסר מותנה ועד מאסר למשך 5 חודשים אשר יכללו גם את תקופת התנאי. עוד נקבע כי מידת החומרה של עבירת השב"ח נגזרת מהמצב הביטחוני והיא עשויה להשתנות עם שינוי העתים ואף להשתנות ממחוז למחוז.
70. בהתאם לאמור ולאור המלחמה בה מצויה מדינת ישראל מאז יום 7.10.23, החמירו בתי המשפט את מתחם הענישה בעבירת שב"ח לצרכי פרנסה. כך נקבע במחוז המרכז כי המתחם ינוע בין חודש לבין 6 חודשי מאסר. (עפ"ג (מרכז) 30176-10-23 מדינת ישראל נ' חרפוש ואח' (25.10.23); עפ"ג (מרכז) 39153-10-23 מדינת ישראל נ' אלגליל ואח' (30.10.23); עפ"ג (מרכז) 28130-11-23 מדינת ישראל נ' עודה ואח' (4.12.23)). יצוין כי במחוזות אחרים - נצרת, באר שבע וירושלים - נקבעו מתחמים מחמירים יותר, הנעים בין 2 ועד 7 חודשי מאסר.
71. כאשר מדובר בכניסה לארץ שלא לשם פרנסה אלא לשם ביצוע עבירות חמורות כגון גניבת רכב, מתחם הענישה בגין עבירת השב"ח חמור באופן משמעותי מזה שנקבע בהלכת אלהרוש.
72. בהתאם להלכת אלהרוש ופסיקת בתי המשפט המחוזיים, כאשר עבירת הכניסה לישראל מבוצעת בזמן מלחמה, טמונה בכך חומרה גדולה יותר המחייבת מתחם ענישה מחמיר עוד יותר.
73. די אם נזכיר כי מזה למעלה משנה וחצי מדינת ישראל נמצאת במצב של מלחמה הארוכה בתולדותיה. מאז תחילת המלחמה נהרגו כ- 2,000 אזרחים וחיילים וגם כעת מוחזקים בעזה על ידי המחבלים עשרות חטופים - חיים וחללים.
74. כוחות הביטחון מתוחים עד קצה גבול היכולת בלחימה בעזה ויהודה ושומרון ובהגנה על גבולות המדינה ב-7 חזיתות.
75. בעת הזו, כניסה לתחומי המדינה לשם ביצוע עבירות תוך ניצול שעתה הקשה של המדינה מחייבת כשלעצמה תגובה עונשית מחמירה ומרתיעה.
76. לטעמי, מתחם הענישה בעבירת שב"ח כאשר היא נלווית לעבירת גניבת רכב נע בין 3 ועד 7 חודשי מאסר, ובעת ביצוע עבירה כאמור בזמן מלחמה נע המתחם בין 4 לבין 8 חודשי מאסר בפועל. נהיגה ללא רישיון נהיגה
77. בנוגע לחומרה והסיכונים הרבים הטמונים בעבירות תעבורה המבוצעות בצד עבירת גניבת הרכב נקבע ברע"פ 1211/12 ישראלי נ' מדינת ישראל (15.02.12):

- "עבירות נהיגה בפסילה ללא ביטוח וללא רישיון, יש בהן לא רק דופי פלילי אלא אף מוסרי כפול: הסיכון המובהק לעוברי דרך (וגם לנוהג עצמו) וזו עיקר וכן קשיים במימוש פיצויים בעקבות תאונות דרכים אם אלו יקרו חלילה בעת נהיגה כזו...".
78. נהיגה ברכב על ידי מי שאינו מחזיק ברישיון לשם כך מסכנת את עוברי הדרך, במיוחד כאשר היא מבוצעת על ידי גנב רכב הנוהג בו בעודו נתון בלחץ רב וחשש להיתפס.
79. מתחם הענישה בעבירה זו נע בין מאסר מותנה ועד מספר 6 חודשי מאסר בפועל.
- נהיגה פוחזת של רכב
80. נהיגה ברכב גנוב באופן שיש בו לסכן את משתמשי הדרך הוא נסיבה מחמירה נוספת המחייבת החמרה בענישה.
81. באופן כללי סווגה עבירת הנהיגה הפוחזת על ידי בית המשפט העליון בע"פ 217/04 אלקורעאן נ' מדינת ישראל (29.6.2005) כך:
- "עבירות העוסקות בנהיגה בדרך נמהרת או רשלנית (כדוגמת סעיף 338 לחוק העונשין) מטפלות בנהג הסביר, הממוצע, שבשל נסיבות שונות מבצע עבירה בזמן נהיגה. עבירה לפי סעיף 332(2) לעומת זאת, מטפלת בנהג שאינו 'תמים'. היא מתמקדת בנהג שידע על הפסול בהתנהגותו, ולמרות כן לקח סיכון בידעין לפגיעה באנשים חפים מפשע, אשר צפויים להינזק כתוצאה מנהיגתו הפרועה".
82. אזכור לאבחנה האמורה מצוי בפסיקה מן העת האחרונה (ע"פ 71675-08-24 סרחאן נ' מדינת ישראל (22.6.25)).
83. כלומר, כאשר גנב רכב נוהג באופן המסכן את משתמשי הדרך בשל רצונו להימנע מלהיתפס ומורשע בעבירה של נהיגה פוחזת, מעשיו מתקרבים בחומרתם לעבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה והם מחייבים קביעת מתחם ענישה מחמיר כשלעצמו.
84. בעניין זה אפנה לפסיקה כדלקמן:
- ברע"פ 4658/24 גמליאלי נ' מדינת ישראל (10.6.24), לאחר שסייר הפיקוח העירוני הורה למבקש לעצור בצד עם אופנועו, הוא החל בהימלטות בנסיעה פרועה ומסוכנת ברחובות העיר אשדוד. במשך כ-15 דקות, המבקש נסע בפראות במהירות גבוהה, חצה מספר צמתים ברמזורים אדומים, וכל זאת תוך שניידות משטרה רודפות אחריו ומנסות לחסום את דרכו. המבקש נעצר רק לאחר שהתנגש במהירות בניידת משטרה, וגם בשלב זה סירב לבדיקת שכרות וגידף נמרצות את השוטרים. בית משפט השלום קבע מתחם של 12-36 חודשי מאסר בפועל, תוך שהדגיש את הנזק שנגרם לאחת הניידות ולאחד השוטרים. לאחר שבחן את נסיבותיו של הנאשם גזר 16 חודשי מאסר בפועל. ערעור לבית המשפט המחוזי נדחה וכך גם בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון. נסיבותיו של מקרה זה חמורות בהרבה מנסיבות האישום בעניינו בהיבט הסיכון שנשקף ממעשיו של אותו נאשם לאור נהיגתו הפרועה לאורך זמן ומרחק במהירות גבוהה במהלך מרדף.

ברע"פ 9215/20 מזרחי נ' מדינת ישראל (30.12.20), המבקש הורשע, לאחר שמיעת הוכחות, בעבירות של תקיפה, תקיפה הגורמת חבלה של ממש ועבירה של מעשה פזיזות ברכב, בכך שביום האירוע יצא המבקש מחניית ביתו, ופגש בבנו של שכנו, עמו היה מסוכסך קודם לכן. הבן בא בדברים עם המבקש, אשר בתגובה התיז לעברו בגז מדמיע. משהבחין השכן במתרחש, חסם בגופו את רכבו של המבקש במטרה למנוע ממנו לברוח מהמקום, תוך שנעמד בקדמת הרכב והכה בידו על מכסה המנוע. בתגובה, החל המבקש בנסיעה לכיוון השכן והמשיך בנסיעתו למרחק של כ-150 מטרים, בעוד השכן תלוי על רכבו בשל מהירות הנסיעה. בית משפט השלום קבע כי ברגיל מתחם העונש ההולם את מעשיו של המבקש היה מתחיל ומסתיים במאסר בפועל, אך לאור התנהגות המתלוננים במהלך האירוע יש לקבוע מתחם בין מאסר לריצוי בעבודות שירות ועד שנת מאסר. על הנאשם נגזרו 5 חודשי מאסר בעבודות שירות וענישה נלווית בהתחשב בהיעדר עבר פלילי ותסקיר חיובי. ערעור כנגד הכרעת הדין וגזר הדין נדחה פרט להקלה מסוימת ברכיב הפסילה בפועל. בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון נדחתה אף היא. מדובר בפסק דין העוסק ביחסי שכנים, ובזיכוח שהסלים לאלימות בדרך התזת גז ובשימוש ברכב. בהתחשב בנהיגה המסוכנת כאשר המתלונן תלוי על מכסה המנוע, מדובר במעשה חמור יותר מזה בו הורשע הנאשם בעניינו.

ברע"פ 6545/16 אסקאפי נ' מדינת ישראל (21.2.17) הורשע המערער, על פי הודאתו, בעבירות נהיגה פוזת והסעת תושב זר. ביום 17.5.2014, בסמוך לשעה 21:00, נהג המערער ברכב כשהוא מסיע כ-11 שבח"ם. שוטרים בניידת משטרתית הבחינו ברכב, נסעו אחריו וכרזו למערער לעצור. המערער עצר בצד הדרך והניידת עצרה לפניו. אז ביצע המערער פניית פרסה, עצר בצדו השני של הכביש ושם ירדו מן הרכב חמישה נוסעים וברחו. מיד לאחר מכן המשיך המערער בנסיעתו והניידת אחריו. שני שוטרים ירדו מהניידת ורדפו אחר הבורחים בעוד שוטר שלישי המשיך בנסיעה בעקבות המערער. בכניסה לגבעת התורמוסים עצר המערער ונוסעים נוספים ירדו מן הרכב. השוטר שנהג בניידת העמיד אותה בצמוד לרכב באופן שחסם את דרכו ויצא לעבר המערער. בשלב זה ביצע המערער פניית פרסה מהירה לכיוונו של השוטר, אשר נאלץ לסטות בפתאומיות מן הדרך לכיוון הניידת כדי להימנע מפגיעת הרכב. בית המשפט המחוזי קבע מתחם של 12-24 חודשי מאסר תוך מתן משקל רב לעבירת הסעת השבח"ם, אך גם לנהיגה הפוזת. המערער נדון ל-8 חודשי מאסר לאחר סטייה לקולא משיקולי שיקום לאור היעדר עבר פלילי, המלצה חיובית של שירות המבחן, סיום לימודיו ועבודתו כמו גם העובדה שהיה נתון בתנאים מגבילים עליהם הקפיד במשך שנה וחצי. ערעור לבית המשפט העליון נדחה. מעשיו של המערער בפסק הדין האמור חמורים מאלה של הנאשם בתיקנו בכך שברח משוטרים בעודו מסיע כמות גדולה של שבח"ם אותם ניסה למלט על מנת לחמוק מעונש, ובהתחשב בכך שנהיגתו הייתה מסוכנת מזו שיוחסה לנאשם בתיקנו, בין היתר לאור הצורך של השוטר לחמוק מפגיעת רכבו של הנאשם.

ברע"פ 4269/17 תקלה נ' מדינת ישראל (29.12.19) הורשע הנאשם על יסוד הודאתו בעבירות נהיגה פוזת, נהיגה בשכרות, נהיגה בקלות ראש בה נגרמה תאונה בה ניזוק רכוש, נהיגה ללא ביטוח. המערער נהג ברכב ללא ביטוח לאחר ששתה לשוכרה, והגיע אל מחסום משטרת. הוא החל להימלט מהשוטרים, בעודו נוסע בפראות, תוך חציית צמתים באור אדום, חציית קו הפרדה רצוף, נסיעה בנתיב הנגדי, וסיכון כלי הרכב בכביש והשוטרים. במסגרת הימלטותו מהשוטרים ניגח המערער ניידת משטרה וגרם לה נזק. בית המשפט המחוזי קבע מתחם של 10-30 חודשי מאסר בפועל וגזר על הנאשם 10 חודשי מאסר בפועל. ערעור לבית המשפט העליון נדחה.

85. זה המקום להזכיר אירועי גניבת רכב שהסתיימו במותם של אזרחים תמימים, עם או בלי ניסיון של הגנבים לחמוק מהמשטרה:

א. ביום 3.12.24 נהרגו נועם חודורוב ז"ל בן 18 ועומרי ג'ורג' ז"ל בן 16, בעת שגנב רכב נסע נגד כיוון התנועה ופגע ברכבם באזור מחלף הכפר הירוק.

ב. ביום 30.5.23 נהרג הרצל בוסתנאי ז"ל, בן 72, בעת שרכב על קטנוע בעיר חולון ונפגע מגנב רכב שניסה לחמוק משוטרים. גנב הרכב שגרם למותו נדון ל-20 שנות מאסר. בערעור לבית המשפט העליון הופחת העונש לכדי 18 שנות מאסר (עפ"ג 43278-08-24 לולו נ' מדינת ישראל (9.2.25)).

ג. ביום 10.8.22 נהרג גבריאל ברדה ז"ל, בן 65, בעת שגנב רכב פגע ברכבו באזור מחלף אורנית על כביש 5, ואז הסתובב ונסע נגד כיוון התנועה על אף שלא התקיים אחריו מרדף, פגע ברכבו של המנוח ונהרג.

- ד. ביום 17.7.22 נהרג השוטר ברק משולם ז"ל, בעת שניסה לעצור נער שגנב רכב ונדרס למוות סמוך לצומת רעננה. גנב הרכב - שהיה קטין במועד ביצוע העבירה - נדון ביום 3.7.25 ל-20 שנות מאסר.
- עבירת הנהיגה הפוזת בה הורשע הנאשם אינה ברף גבוה. מתחם העונש בגינה נע בין חודש מאסר ועד 5 חודשי מאסר.
- הפרעה לשוטר במילוי תפקידו
86. העונש המרבי הקבוע בצד עבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו הוא 3 שנות מאסר. בצד זאת, נקבע עונש מינימום שלא יפחת משבועיים מאסר.
87. פסיקת בתי המשפט קבעה כי ברגיל, העונש המינימלי הקבוע בצדה של העבירה יהווה תחתית מתחם העונש בגינה, ובנסיבות האירוע בו הורשע הנאשם נע בין שבועיים מאסר ועד 4 חודשי מאסר.
- מתחם העונש המתאים בנסיבות ביצוע העבירה על ידי הנאשם:
88. לא הייתה מחלוקת בין הצדדים כי יש מקום לקבוע מתחם ענישה אחד בגין כלל העבירות שבוצעו על ידי הנאשם. עמדה זו מקובלת עליי.
89. קביעת מתחם ענישה אחד אין משמעה שכלל העבירות שביצע הנאשם נבלעות בעבירה החמורה שבהן או שעבירות אלה "נלוות" לעבירה העיקרית.
90. כך למשל, עבירה של נהיגה פוזת של רכב והפרעה לשוטר אינן חלק בלתי נפרד מגניבת רכב, אלא נועדו למלט את הנאשם מן הדין.
91. יש הצדקה וחשיבות בהשתת עונש נוסף בגין עבירות אלה על דרך של החמרת מתחם הענישה שאלמלא כן, יהא במתן עונש דומה למי שביצע עבירות כאמור משום מתן מוטיבציה לנסות להימלט מן המשטרה ובמהלך הבריחה לסכן משתמשים בדרך, אם ממילא העונש בגין העבירות הנוספות לא יביא להחמרה במידה והעברין ייתפס.
92. בהתאם למצוות המחוקק, העקרונות שהתווה בית המשפט העליון בדבר הצורך בהחמרה בעבירות גניבת רכב שהן בגדר מכת מדינה, הצורך להחמיר עם כל אחת מהחוליות בעבירות גניבת רכב, עמדתי היא, כפי שקבעתי בעניין אבו חאשיה, כי כאשר עבירה של גניבת רכב מבוצעת על ידי שב"ח, לבדו, תוך שימוש באמצעים הנדרשים לשם הגניבה, או בצוותא עם אחר או אחרים אשר עושים שימוש באמצעים כאמור, מתחם הענישה נע בין 18 לבין 30 חודשי מאסר.
93. כאשר לעבירת השב"ח וגניבת הרכב נלוות עבירות נוספות כגון נהיגה פוזת או הפרעה לשוטר וכיו"ב, מתחם הענישה גבוה יותר כמפורט לעיל.
94. לפיכך, מצאתי לקבוע כי מתחם הענישה בנסיבות ביצוע העבירה, כפי שפורטה בכתב האישום המתוקן, נע בין 19 חודשי מאסר לבין 32 חודשי מאסר, בצד ענישה נלווית הכוללת מאסר מותנה, פסילת רישיון ועל תנאי, קנס משמעותי או מאסר תמורתו בצד פיצוי לקורבן העבירה (אם כי בתיק זה לא אגזור פיצוי מאחר וזה לא התבקש על ידי המאשימה).
- מיקומו של הנאשם בתוככי המתחם:
95. ביחס למיקומו של הנאשם בתוככי המתחם - סבורני כי יש למקמו בחלקו התחתון של המתחם אך לא ברף התחתון שלו.
96. הנאשם בן 45, נעדר הרשעות קודמות.

97. הנאשם תושב אל בירה שליד רמאללה, נשוי ואב ל-9 ילדים, מתוכם שניים הם בעלי צרכים מיוחדים.
98. הנאשם הודה בכתב האישום המתוקן מספר חודשים לאחר הגשת כתב האישום, עוד בטרם החלה שמיעת ההוכחות ובכך חסך זמן שיפוטי יקר, זמנם של הצדדים והעדים.
99. נסיבות אישיות אלה של הנאשם יזקפו לזכותו באשר למיקומו בתוככי המתחם, אך אין בהן, כשלעצמן ולבדן, להצדיק מיקומו של הנאשם בתחתית המתחם כאשר לחובתו פועל השיקול המשמעותי של הרתעת הרבים כאמור בסעיף 40 בחוק העונשין:
- "מצא בית המשפט כי יש צורך בהרתעת הרבים מפני ביצוע עבירה מסוג העבירה שביצע הנאשם, וכי יש סיכוי של ממש שהחמרה בעונשו של הנאשם תביא להרתעת הרבים, רשאי הוא להתחשב בשיקול זה בבואו לקבוע את עונשו של הנאשם, ובלבד שהעונש לא יחרוג ממתחם העונש ההולם".
100. בהקשר זה נפסק בע"פ 3244/22 מדינת ישראל נ' ערן (20.9.22) כי:
- "בבוא בית המשפט לגזור את העונש בגדרי המתחם, הוא נדרש לשיקול שיקולים שונים לחומרה או לקולה, בהתאם למצוות המחוקק (ראו, בין היתר: סעיפים 40ג(ב); 40ז-40יא-יב לחוק), וכך נעה נקודת האיזון בתוככי מתחם העונש ההולם, עד אשר היא מתייצבת על העונש המדויק שייגזר על הנאשם. כשם שכדי לגזור עונש בקצה העליון של המתחם נדרש הצטברות נסיבות חמורות המקהות את משקלן של הנסיבות המקלות, כדי שייגזר עונש בקצה התחתון של המתחם נדרשות נסיבות מקלות לזכותו של נאשם, הגוברות על הנסיבות החמורות הקיימות, אם בכלל. ביישום האמור לענייננו, אני סבור כי בהינתן שיקול כבד משקל כהרתעת הרבים - לחומרה, לא היה מוצדק לגזור את העונש בתחתית המתחם בהעדר נסיבות מקלות למכביר, אשר בעוצמתן מאיינות את השפעת הנסיבה לחומרה, ונסיבות מעין אלו - אין בנדון דנן. משכך, כלל לא היה מקום לגזור את עונשו של המשיב בתחתית מתחם העונש ההולם".
101. דברים אלה נכתבו בהקשר של עבירת השוחד, לגבי נאשם נעדר עבר פלילי שהודה במיוחס לו וערעור המדינה כנגד קולת העונש בעניינו התקבל, עונשו הוחמר מ-9 חודשי עבודות שירות לכדי 20 חודשי מאסר בפועל.
102. דברים דומים נכתבו בע"פ 8641/12 מדינת ישראל נ' סעד (פסקה 36) (5.8.13) בו קבע בית המשפט העליון הנכבד כי יש מקום להחמיר בעונשו של נאשם ולמקם נקודת האיזון במיקום גבוה יותר בתוככי המתחם בעבירות אלימות לשם הרתעת הרבים.
103. באותו עניין נקבע (פסקה טו בחוות דעתו של כב' הש' א. רובינשטיין) כי:
- "אמנם הרתעה כללית (הרתעת הרבים - סעיף 40ז) עשויה להיות יעילה יותר בנושאים כלכליים הכרוכים בענישה ממונית ואחרת, למשל, או בנושאים שהם "מכת מדינה", שבהם עובר מפה לאוזן מסר ההחמרה".
104. כמפורט לעיל, פסיקה רבה וענפה של בית המשפט העליון הנכבד קבעה כי העבירה של גניבת רכב היא בגדר מכת מדינה וכי יש מקום להחמרה בענישה לצרכי הרתעה.
105. בהתאם להוראת המחוקק ולפסיקת בית המשפט העליון, סבורני כי החמרה בענישה בתוככי המתחם תביא להרתעת הרבים.
106. על פניו היה מקום למקום את הנאשם לכל הפחות באמצע המתחם בשל שיקול זה, אך בהינתן העובדה שבתי המשפט אינם עושים שימוש תדיר בהוראת סעיף 40ז לחוק באופן שמשמעו החמרה בענישה, הרי שבהתאם להנחיית בית המשפט העליון, על החמרה כאמור להיעשות באופן מדורג ותוך התחשבות בענישה מקובלת (ע"פ 4910/13 בני ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.14), פסקה 20); בע"פ 4603/17 אדרי נ' מדינת ישראל (16.7.19), פסקה 13).

107. לפיכך יינתן משקל מתון בלבד להחמרה הנדרשת מטעמי הרתעת הרבים כאשר לטעמי בעתיד יהא מקום למתן משקל רב יותר לנימוק זה.
108. בנוסף לעונש המאסר יש הצדקה להשית על הנאשם גם ענישה כלכלית משמעותית.
109. עבירת גניבת רכב מבוצעת בדרך כלל על מנת להפיק רווח כלכלי. הנאשם אף מסר בעצמו ובאמצעות באתר כוחו כי מצוקה כלכלית היא שהביאה אותו לבצע את העבירה.
110. למותר לציין כי נימוק זה אינו מצדיק כל הקלה בעונשו של הנאשם, גם לא בהיבט הענישה הכלכלית, כאשר בשונה משב"חים אחרים שנכנסו לארץ כדי לשבור שבר בעבודת כפיים קשה ולפיכך זוכים להתחשבות ונדונים לעונש מאסר מתון, הנאשם נכנס לארץ כדי לבצע עבירות רכוש חמורות וביצע גם עבירות חמורות נוספות.
111. בנוסף, יש לגזור על הנאשם עונש מאסר מותנה לשם הרתעה מביצוע עבירות נוספות בצד פסילת רישיון בפועל ועל תנאי.
- ד. הכרעה:
- לאור כל האמור לעיל, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:
- א. עונש מאסר למשך 20 חודשים בניכוי ימי מעצרו בהתאם לרישומי שב"ס.
- ב. עונש מאסר למשך 6 חודשים, אך הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור, בתוך 3 שנים משחרורו, עבירת רכוש מסוג פשע או עבירה של נהיגה פוחזת.
- ג. עונש מאסר למשך 3 חודשים, אך הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור, בתוך 3 שנים משחרורו, עבירת רכוש מסוג עוון.
- ד. עונש מאסר למשך 2 חודשים, אך הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור, בתוך 3 שנים משחרורו, עבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו או עבירה של נהיגה ללא רישיון או בזמן פסילה.
- ה. עונש מאסר למשך 30 ימים, אך הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור, בתוך שנה ממועד שחרורו, ממאסר עבירה על חוק הכניסה לישראל.
- ו. קנס בסך 3,000 ₪ או 30 ימי מאסר תמורתו.
- הקנס ישולם עד ליום 1.1.26.
- ז. פסילת רישיון נהיגה למשך 6 חודשים מיום שחרור הנאשם ממאסר.
- הנאשם אינו מחזיק ברישיון נהיגה ולפיכך אין צורך בהפקדה לשם מניין ימי הפסילה ממועד שחרורו.
- ח. פסילת רישיון נהיגה למשך 6 חודשים, אך הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור, בתוך 3 שנים ממועד שחרורו, עבירה של נהיגה ללא רישיון או בזמן פסילה.
- זכות ערעור לבית המשפט המחוזי מרכז בתוך 45 ימים.
- ניתן היום, י"ז תמוז תשפ"ה, 13 יולי 2025, במעמד הצדדים.